

Ahoj šestáci! Dnešní hodinu postoupíme v systému k trochu složitějším rostlinám s názvem mechorosty. Nezapomeňte si přečíst výklad, prohlédnout prezentaci, nalepit zápis, učivo je na str. 81-83.

Upozorňuji, dělejte si zápisy, nevyhazujte sešity, pokud se neuvídíme do konce školního roku, tak na začátku sedmičky se k těmto látkám vrátíme a věnuje trochu času v rámci opakování. Zdravím Martina N.

MECHOROSTY

- určitě je znáte, jako mechy s kterými se setkáváte na procházce lesem

- **nejstarší zelené suchozemské rostliny**

- vyvinuly se ze zelených řas

- jejich tělo je složitější než u řas (řasy žijí ve vodě a ta podporuje jejich stavbu)

- mechorosty již rostou mimo vodní prostředí, mají již malá přichytná vlákna, něco jako stonek a lístky (viz stavba těla níže + obrázky v uč. str. 81)

- od ostatních vyšších rostlin se liší:

1) **nemají vytvořená vodivá pletiva – vodu se živinami přijímají celým povrchem těla** (dešťová voda, vlhkost)

2) **nemají vytvořená podpůrná pletiva** – nemohou dorůstat velkých výšek, vzájemně se podpírají v trsech

3) **rozmnožují se výtrusy**

výskyt:

- vlhká místa po celé zeměkouli

- často osidlují i nehostinná stanoviště

význam:

1) rychle osidlují čerstvě odkrytou půdu

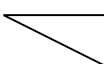
2) zadržují vodu

3) zabraňují odnosu půdy

4) podílejí se na utváření humusu

5) léčivé účinky

6) sledují znečištění ovzduší

dělíme je na **jätrovky**
mechy

JÄTROVKY

- **vývojově starší**

- ve středověku se používali k léčbě jaterních nemocí (později se poznalo, že ale nepomáhají)

- stavba těla (podle tvaru stélky):

a) **listnaté** = listy s přichytnými vlákny

b) **lupenité** = ploché

- zástupce jätrovek:

porostnice mnohotvárná

• vlhké kameny u potoků

• lupenité tělo přitisklé k podkladu

MECHY

- vývojově dokonalejší

- stavba těla:

1) **přichytná vlákna** – uchycení k podkladu

2) **lodyžka + lístky**

3) **štět + tobolka** (uzavřena víčkem, po dozrání se otevírá a vypadávají z ní výtrusy)

4) **čepička** = kryje tobolku

Rozmnožování: (**Pozor trochu složitější, sleduj s obrázkem v uč. str. 82!**)

1) **výtrus** ve vlhku vyklíčí v **prvoklíček** → **nová rostlinka**
(dvoudomá – jedna má samčí pohlavní buňky a druhá má samičí pohlavní buňky)

- **pelatky** = samčí pohlavní buňky (2 byčíky)
- **zárodečníky** = samičí pohlavní buňky

2) splynutí samčí a samičí buňky = **oplození** → **zárodek**
– z něho vyrůstá **štět s tobolkou + výtrusy**

3) Výtrusy vypadnou do půdy a vyklíčí → **prvoklíček**

4) Pak se celý cyklus opakuje

- zástupci mechů:

rašeliník

- na kyselých půdách tvoří rašeliniště
 - rostlinka do spodu odumírá a nahoře přirůstá – dole vznik rašeliny
 - u nás největší rašeliniště v J Čechách
-

bělomech sivý

- husté bochánky šedého mechu v lesích

ploník obecný

- v jehličnatých lesích na půdách chudých na živiny

měřík

MECHOROSTY

zápis

- nejstarší suchozemské rostliny

liší se od vyšších rostlin:

- 1) nemají pravé kořeny
- 2) vodu přijímají celým povrchem těla
- 3) rozmnožují se výtrusy

význam:

- 1) zadržují vodu
- 2) zabraňují odnosu půdy
- 3) vytvářejí humus
- 4) léčivé

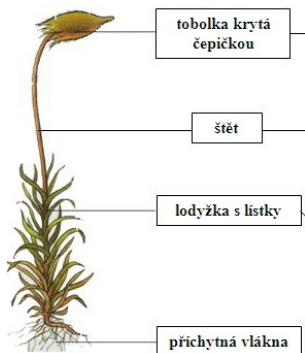
dělíme je na **játrovky**
mechy

JÁTROVKY

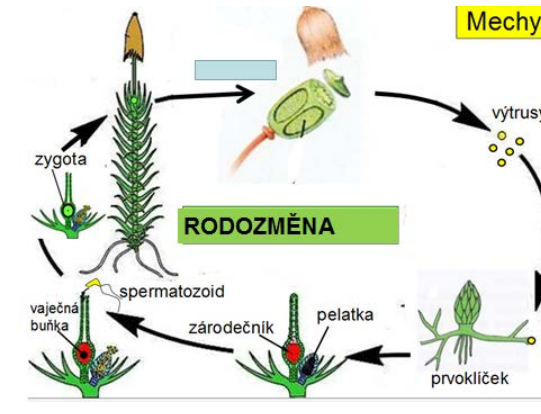
- ploché listy + přichytná vlákna
- zástupce: **porostnice mnohotvárná**

MECHY

stavba těla:

Rozmnožování

- 1) výtrus vyklíčí → prvoklíček → nová rostlinka
 - **pelatky** = samčí pohlavní buňky (2 bičíky)
 - **zárodečníky** = samičí pohlavní buňky
- 2) splynutí = oplození → štet s tobolkou + výtrusy

- zástupce: **rašeliník, bělomech sivý, ploník obecný, měřík**